

BIJ MIJN NEGENTIGSTE VERJAARDAG

Uitgesproken op een familiefeest in "Buitenzorg" te Ede

Negentig jaar. Het is werkelijk zo en voor mij toch iets onwerkelijks. Het klinkt oud voor iemand die zich nog steeds innerlijk betrekkelijk jong en onervaren voelt, maar het niet is.

Wat ik wel ervaar is de drang naar terugkijken. *'Volg het spoor terug'* is de titel van een boek van J.B. Charles. Naar de mijlpalen in het leven: hoogtepunten, keerpunten, dieptepunten.

Ik volg het spoor terug zonder moeite, omdat ik veel gedocumenteerd en bewaard heb in albums met foto's, reisverslagen en mappen vol knipsels. En , na 65 jaar weggeborgen te zijn, zijn de 300 liefdesbrieven teruggevonden, die Maty en ik van 1957 tot 1960 elkaar schreven, met veel vergeten gegevens over ons leven en denken toen. Veel daaruit heb ik met jullie gedeeld.

Met dankbaarheid denk ik terug aan mijn ouderlijk huis. Mijn ouders. Het winkeltje in de Peperstraat in Vlaardingen. Een labiel bedrijfje, vooral door de wankelende psychische gezondheid van mijn vader. Een in zichzelf gekeerde, moeilijke man. Overbevindelijk ook. Maar een sterke, zorgzame en opgeruimde moeder, die het gezin overeind hield door dik en door dun. Ook door de oorlog en de sobere naoorlogse jaren heen.

Van Tommy Wierenga las ik de uitspraak: *'Mijn vader vertegenwoordigde de lichtheid in mijn bestaan, mijn moeder de ernst.'* Ik zou dat in mijn geval omkeren. Meer zoals Goethe in het begin van de Faust zegt: *'Vom Vater habe ich die Statur, vom Mütterchen die Frohnatur.'*

Ons gezin bestond uit vader, moeder en drie kinderen: Arie, Luuk en Nelly. Ik ben, hoewel de oudste, de enige van de vijf nog in leven. Dat stemt weemoedig.

Volg de weg terug, de vele mijlpalen. Ik noem zomaar wat mij in mijn jeugd beïnvloed heeft, zonder pretentie van volledigheid: de J.V. 'Timotheüs', het Marnix-Gymnasium (onlangs nog reünie van mijn examenklas, nu knarren rond de 90), de studententijd, 'Voetius', het hervormd seminarie onder leiding van de eminente rector Berkhof.

Gezichten uit die jaren doemen op van vrienden, leraren, predikanten, professoren die betekenis voor mij hadden.

De belangrijkste mijlpaal is getekend door het jaar 1957, nu 67 jaar geleden. Maty kwam in mijn leven en dat was dan ook het mooiste wat mij in die 90 jaar ten deel is gevallen. Met haar werd ik mede geïncorporeerd in de familie Vroegindeweyj. Ook daar was psychisch lijden geen onbekend fenomeen, haar moeder. Maar de sfeer was opgewekt en ik werd er warm ontvangen. Die warmte en verbondenheid bleven de jaren door, in het bijzonder met Jan en An en hun gezin.

Maty werd dus mijn maatje. Het werd een hechte verbintenis die het leven verrijkte. Zij was onderwijzeres en dus pedagogisch actief. Dat werkte zij ook op mij uit. Ze pakte het goed aan. Voorbeeld: tijdens een fietstochtje rond Barneveld hervormde zij mijn Vlaardingse o tot een beschaafde, ronde o. Deze educatieve vaardigheden in mijn richting zette zij voort de jaren door. Voor een onderwijzersmens blijft er altijd correctiewerk te doen.

Wij kregen drie dochters. Mij schoot te binnen het duet van Tevje en Golde in de musical 'Anatevka'. Ze vroegen zich af of ze wel van elkaar hielden en Golde zong: *'Ik gaf je drie dochters, jong en fris als dat geen liefde is....'* Zeer toepasselijk lied.

Willemien, Trijn en Anje. Jullie kennen ze. Het zijn kanjers, alle drie. Ik ben ongemeen trots op hen.

Maty trouwde dus met een dominee. Hoewel ze daar niet op zat te wachten, want de hele familie was dat al. Maar ze ging mee. Eerst naar Noordeloos, toen Wezep. Twee gemeenten waar ik met hart en ziel aan verbonden ben geweest. We ondervonden lief en leed, ik probeerde van mijn fouten te leren, Maty hielp me waar nodig, maar was niet het type domineesvrouw dat haar man verafgoodde. En dat was maar goed ook. Doe maar gewoon....

Volg de weg terug. Die boog af van de kerkgemeente naar het onderwijsveld. Ik deed mee aan de oprichting van sociale academie De Vijverberg in Ede, werd er in 1975 lid van de directie, pastor, decaan en docent. Combinaties die vandaag ondenkbaar zijn. Als decaan behartigde ik de belangen van de studenten tegenover de directie waar ik zelf in zat....

Na tien jaar had ik het gezien, was het beter weer terug te gaan naar de kerk. Het werd toch niet weer een gemeente. De Provinciale Kerkvergadering van Gelderland. Voor buitenstaanders, ook voor mijn kinderen, een wat onduidelijk werk, maar voor insiders in de NHK een begrip. Het waren mijn laatste twaalf dienstjaren. Een mooie tijd voor mij. Ik kon er mijn pastorale en bestuurlijke ervaring optimaal kwijt, ook in de landelijke organen, het laatst als voorzitter van SoW.

De dochters vlogen uit. Leidden hun eigen leven. Ook zij moesten alle drie soms door diepe dalen heen en wij leefden zoveel mogelijk mee. Ook in ons leven verschenen de schoonzonen en later de kleinkinderen, sommige van ver gekomen. David, Marlies, Jonathan en Timon. En nog later Sanne, ons achterkleinkind, gevolgd door Vince, Jordi en Levie.

Ik ben me er van bewust dat ik steeds 'wij' en 'ons' zeg. Alles werd immers intens beleefd met Maty samen. Toen zij zich ontpopte als columnist, politica, schrijfster en radio - programmamaker, leefde ik graag en betrokken met haar mee en genoot daar erg van. Veel daarvan deden we samen.

Volg het spoor terug. Als je zo oud wordt vallen mensen om je heen weg. Het is verliezen tellen en stil worden bij zo vele geliefden, vrienden en bekenden, die heengingen. Het meest ingrijpend: nu bijna een jaar geleden overleed mijn Maty, dat voelt als een amputatie van jezelf.

Ik zou door kunnen gaan. Kunnen vertellen hoe ik nog zo graag actief ben in de Omroep Ede, op C.O.V. 'Excelsior' en nog meer.

Terug ziende overweegt één woord: dankbaarheid. Ik voel mij een dankbaar mens. Die dankbaarheid richt zich op jullie, die langer of korter tijd je leven met mij delen op verschillende manieren. Maar ze richt zich vooral op God, die het leven schept en zegent, ook het mijne, en over Jezus Christus die het bevrijdt en die mijn toekomst opent.

Als een gezegend mens mag ik met jullie gedenken en vieren 90 jaar te zijn geworden en ik dank jullie allemaal voor je liefde en vriendschap.

Ede , 22 oktober 2024